

עלי מרפא
שער הגליון
יין הנגבי
למעשה
בני היכלא

הכל כלול
כיצד אדליק את האש?
את מי לא דנים לכך זכות?
לימוד לשמוח: שייך אלי?
נר התמיד

דרכי נועם
טעים גן עדן
כוכבי אור
עומק הפירשה
חנך לנער
שאל בני
הלכה פסוקה

התורה הזמנית:
גילוי ההסתרות
יחוד באכילה
כלים ואורות
גילוי כבוד ה' באחדות
לצמצם את ה' לתוך הבית
זכרון החיבור לה'
הלכות זימו ושבע בריכות

גליון שבועי למבקשי התרופה והעצה לעובדא
למעשה במשנת רביה"ק מוהר"ן מברסלב זיע"א

עלי מרפא

רבי נתן מדבר אליך!

הכל נמצא בתוך תורתו ומעשיותיו
ושיתוחתיו הקדושים

יום ב' חיי שרה תקצ"ה:

והחייני בדבריה במה שפתבת
מענין אריכות אפים, ברוך השם אשר עד
פה עזרנו שדבריו הנוראים זכרוננו לברכה
מתחילין להתנצץ לעשות ושימה ובעלה
טובה בלבבה, אם אמנם עדין הוא במעוט
ובצמצום מאד, עם כל זה הגדלתי השמחה
על צמיחת קרן ישועה הגדולה הזאת, פי
באלה הפעו, פי כל ישעו וכל הפעו וכל
מגמתו שתזכר ליני עם דבריו, הינו לקיים
כפשוטם, ולהבין דבר מתוך דבר, ולמצא
לעצמו עצות בכל יום ובכל עת בכל מה
שעובר על האדם בכל עת זמן ביום ובליילה,
בשכבו ובקומו, ובלקחו בדקה, בימי נעוריו,
ובימי בחורו ובימי זקנתו מתחלתו ועד
סופו, הן בינו לבין עצמו, הן בהנהגתו עם
ביתו ואשתו ובניו, ובהנהגתו עם בני אדם
הקדושים והרחוקים האוהבים והשונאים
חס ושלום וכו', אין דבר ואין ענין שלא
נוכל להוציא ולמצא לעצמנו עצות נכונות
ודרכים ישרים בכל דבר איך שהוא, בבחינת
ירידה חס ושלום ובחינת עליה בכל מיני
דרגות וענינים שהאדם עומד בהם... צריך
להאמין תמיד שבדאי נמצאים אלו הענינים
שעובדים עליו ועל כל העולם, וכל מה
ששומע בני אדם מדברים, בודאי הכל נמצא
בתוך תורתו ומעשיותיו ושיתוחתיו הקדושים...
נתן מברסלב

מי ידליק ראשון את האור?

הוויכוח הזה עלול להימשך עד אין קץ - מי יתחיל ראשון, אני או השם?
אזיז את עצמי או משמים ירחמו? התשובה בצורת המנורה.

הקושי בזיהוי הפסיעה הראשונה גורם לאנשים רבים להימנע מלכתחילה. בבחינת "נמתין ונראה מה עלי לעשות", וזו מכשלה גדולה.

אפילו משה רבינו התקשה במעשה המנורה, משום שבסוגיות של התעוררות והתקדמות רוחנית קשה

אחד מנושאי הוויכוח השכיחים הוא, מי יתחיל ראשון. כאשר פורץ ויכוח בסגנון זה הוא עתיד להימשך עד אין קץ. שני הצדדים ממליצים זה לזה לקחת יזומה ולהיות ראשון. למעשה ויכוח שכזה מאריך את גלותנו. אנחנו טוענים "השיבונו ה' אליך", לעומתנו טוענים "שובו אלי ואשובה".

וויכוח זה מצוי בכל אחד והוא מנוסח בעיקר בשאלה - מי ידליק את האור. אנחנו שרויים בעולם חשוך, בגוף אפל ותחת חשרת עבים. ברור שיש צורך דחוף באור, השאלה מי ידליק אותנו. מצד אחד אנחנו איננו מסוגלים. וכי יוכל אדם לברוא אור. מאידך, אם לא אתה בן אדם תעשה משהו, איך ידלק האור?

מעשה המנורה

הבה נראה איך נוצר האור לראשונה. במוצאי שבת בראשית ירדה חשכה לעולם, אדם הראשון התחנן לפני השם יתברך שיאיר את לילו, ואז ניתנה בו דעה, נטל שתי אבנים, שפשפן זו בזו ויצאה אש. האור המלאכותי נוצר בידי אדם, אבל בפועל הוא לא עשה כמעט מאומה ליצירתו. האבנים נבראו בידי שמים, את הרעיון האציל עליו השם. ומה עשה אדם? שפשפן זו בזו.

פרשת השבוע פותחת במצוות העלאת הנרות במנורת המקדש. מפורסמת דרשת חז"ל על כך שמששה רבינו התקשה מאוד במעשה המנורה. אף על פי שהקדוש ברוך הוא הראה לו את מעשה המנורה הוא שכח שוב ושוב (במדבר רבה, בהעלותך ס"ו). מה היה קשה כל כך במעשה המנורה? הקושי נעוץ בשאלה שהזכרנו. תפקיד המנורה להאיר, אבל "מעשה המנורה" כלומר החלק המעשי המוטל על האדם בתהליך הפקת האור, בלתי נהיר. עד כמה מסוגל אדם לעשות, ומה מוטל עליו לעשות. בסופו של דבר המנורה נוצרה מאיליה, בידי שמים. התשובה בציוור המנורה:

מקשה אחת

המנורה הטהורה הורכבה מפרטים רבים; שבעה קנים, ירכה ופרחה, כפתוריה ופרחיה. אבל כל אלו נעשו מעשת אחת, גוש אחד. קשה מאוד לציין את נקודת ההתחלה של היהדות. היכן מתחילה הדרך אל הקדושה. קל וחומר לדייק ולזהות מהיכן אתה, על פי דרך וענייך האישי, אמור לעשות את הצעד הראשון.

תתחיל, תיזרק פנימה, באופן כלשהו תיווצר מנורה טהורה. כל נקודה בקדושה יכולה להיבחר כנקודת התחלה. העיקר להתחיל לעשות.

מאוד לקבוע היכן ההתחלה. איך מתחילים להיות יהודי. "מעשה המנורה" - כלומר החלק המעשי שאמור להביא את האור - קשה לפענוח. לפיכך אין מנוס אלא להשליך את החומר אל האש וממנה תצא מנורה מושלמת.

תתחיל, תיזרק פנימה, באופן כלשהו תיווצר מנורה טהורה. ההדרכה הטובה והמדויקת ביותר לעבודת השם היא "כל אשר תמצא ידך לעשות בכוחך - עשה". כל נקודה בקדושה יכולה להיבחר כנקודת התחלה. העיקר להתחיל לעשות. העולם חשוך אבל אנחנו מוקפים באבזרים מפיקי אור. יש לנו כל כך הרבה נקודות התחלה, הן מפוזרות אמנם, אבל אין צורך בסדר מפני שאת המנורה בכל אופן אי אפשר לייצר בצורה רגילה.

צורת העבודה הזו מקורה בשער החמישים, שם הסדרים והמספרים בטלים והכל מקשה אחת של אלוקות. המנורה מגלמת את השילוב המופלא בין סדר לאי סדר, בין רצוא לשוב, ובין אתערותא דלתתא לאתערותא דלעילא. היא מצוירת בדיוק רב ושבעה קנים לה. הספרה שבע מייצגת את שבע המידות, שבעת ימי השבוע, ואת כל השינויים והפרטים המדויקים. אבל "מעשה המנורה" נובע משער החמישים, מקשה אחת. לעולם לא נדע היכן ההתחלה והיכן הסוף. איפה הייתי אני והיכן היה זה הקדוש ברוך הוא שעשה אותי. עלינו מוטלת חובת ההתחלה. ולהתחיל אפשר בכל רגע ומכל נקודה.

חק ולא יעבור

יום	יום לחדש	לקוטי מוהר"ן קמא	לקוטי הלכות ח"ד	משנה ברוחה ה"ב	דף היומי גשין	ימי מוהר"ת
שבת	יד	קז	קעב	צב	יח	קעט
א	טו	קי	קעג	צב:	יט	קפ
ב	טז	קיא	קעד	צג	כ	קפא
ג	יז	קיב	קעה	צג:	כא	קפב
ד	יח	קיד	קעז	צה	כב	קפג
ה	יט	קט	קעז	צז:	כג	קפד
ו	כ	קט:	קעח	צה:	כד	קפה

התורה הזמנית: ליקוטי מוהר"ן קמא, סימן ס"ב

אל נא תשת עלינו חטאת

כל דיבור שרבינו אמר, מתקיים. אבל רבינו רוצה שזה יהיה יותר בשלימות.

רבינו הלא אמר 'גמרת' ואגמור', רבינו גומר. אבל כמה יגמור? כל אחד צריך לראות שרבינו יגמור דרכו הרבה, שיגמור דרכי יותר.

אנחנו לא יכולים לדבר כ"כ הרבה מהפרטים, כי הענין שלנו לא היה להתערב בעניינים של השני ח"ו ח"ו, אסור לנו להתערב בפרט של השני, אסור לנו לדבר עם השני מהפרט שלו, רק אנחנו מדברים מה'כלל' ומה'כלל' צריך לצאת 'פרטים' טובים.

השי"ת ירחם, הן אמת שזה ודאי כבודו יתברך, ורצון רבינו ז"ל, ובודאי יש לרבינו למעלה נחת רוח גדולה ועצומה מזה שנוסעים לרבינו ל'ציון' ויוצא מזה הרהור תשובה, אבל הכח של רבינו הוא כ"כ גדול, שזה יכול להיות יותר יפה, יותר יפה, ויותר יפה, וזה תלוי אם מחזיקים את עצמנו ביחד, באחדות.

יש דיבור מרבינו - ויש כאלה שלא רוצים כלל להאמין בדיבור הזה - 'אני דן את כל אחד לכף זכות חוץ מבעל מחלוקת'.

כתוב בסוף פרשת בהעלותך שאהרן הכהן ומרים הנביאה דיברו על משה רבינו, 'הרק אך במשה דיבר ה' הלא גם בנו דיבר' דיבורים נוראים.

והשי"ת העניש אותם. מרים נהיתה מצורעת, ומובא שגם אהרן הצטרע, אלא שאהרן מיד התרפא בגלל שהיה כהן, אבל אהרן הכהן גם נצטרע.

מה הם כבר עשו? הם דיבור לשון הרע, וזה נקרא מחלוקת, אז מיד, מיד הם נענשו. ויש פרשה בתורה שמרים הצטרעה והיא היתה שבעה ימים חוץ למחנה.

שניהם בודאי התכוונת באמת במחשבתם, והרי אפשר היה לטעון לזכותם, הלא הם התכוונו באמת, והם היו צדיקים. אעפ"כ הם עשו מחלוקת, והענישו את שתיים. האם זה דבר קטן שמרים הנביאה היתה מצורעת שבעה ימים? האם זה עונש קטן?

מרים חזרה אח"כ להיות מרים, היא שוב היתה מרים, אהרן הכהן הוא שוב אותו אהרן הכהן, אבל על הדבר הזה, השי"ת העניש אותם.

כך גם לגבי הדיבור של רבינו, מה פירוש שהוא לא דן כף לזכות בעל מחלוקת, לא שהוא משליך אותו לגמרי, אבל על העוולה הזו הוא לא דן אותו לכף זכות. ובודאי אפשר לעשות תשובה, ולומר 'אל נא תשת עלינו חטאת', כמו שאמר אהרן הכהן.

נצוד לשונך הלכות לשון הרע

יש כמה סוגי לשון הרע. ואחד מהם 'הורדת ערך האדם שעליו מדבר הלשון הרע'. יש שהמספר מגנה אדם שעכשיו נוהג כשורה, ע"י סיפור מעשי אבותיו או מעשים רעים שעה לפני שחזר למוטב, אפילו אם השומעים יודעים מהמעשים האלו, או שהם מפורשמים אצל הכל, והמספר אינו מתכוון לבזותו בסיפור זה, יש בזה איסור לשון הרע. מכיון שאם היה מספר זאת לפני האדם עצמו, היה מצטער או מתבייש, וזה אסור משום אונאת דברים, לכן גם שלא בפניו אסור.

גם שי"ך 'הורדת ערך' ע"י סיפור שהוא חטא בדבר שהרבה בני אדם נכשלים בזה, כגון ביטול תורה, שסיפור עליו שאינו לומד תורה גם בזמן שהוא פנוי מעסקיו. או לספר שהוא שיקר, או שאינו מדקדק בפרטי המצוות, אף אם הוא מורגל בכך, אסור לבזותו לפני אחרים, כי אינו יוצא

מכלל 'עמיתך' על עבירה שנדמה לו כהיתר. [קיצור הל' לשה"ה, פ"ב סעיף א]

הוי מתקמדין של אהרן אוהב שכולם... אל מול פני המנוחה יאירו שבעת הנרות שכל הפתות שבישך אל שכלולים בשבע פתות, פלם יאירו אל מול פני המנוחה, שכלם יכוננו דעתם אל הארת הצדיק האמת שמשם מאיר נשמותיהם:

לימוד לשמה שייך לכל אחד

לחשוב שרוצה להרבות בכבוד המקום, כך יכול לעמוד בבזיונו, ולהמשיך בלימודו.

וכן להיפך, ככל שזוכה לעמוד בבזיון ולהתעקש, בזה בעצמו מתברר אצלו סיבת לימודו שהוא להרבות כבוד המקום (ליקו"מ סי' ו' - הלכות ברכת הפירות ה').

להיות בקי בהלכה: מי שרוצה להתקרב להשי"ת ולשוב בתשובה שלמה, צריך להיות בקי בהלכה - בקי ברצוא בקי בשוב. היינו שצריך לדעת איך תמיד לחפש את השם יתברך הן בשעת עלייה, והן בשעת ירידה.

בשביל לחפש את ה' בכל מקום, צריך להיות 'בקי בהלכה', ללמוד הרבה פוסקי הלכה. כי ככל שעוסק בלימוד הלכה למעשה, ומחפש תמיד לברר הלכות, איך לקיים רצון ה' במקום הזה, ואיך במקום הזה, בזה בעצמו מקבל כח להחזיק תמיד להיות עם השי"ת ולא ליפול ולהתרחק.

ומי שמחפש תמיד להיות חזק בהשי"ת על ידי כל הלימודי התחזקות של הצדיק, הוא מקבל חשק רב ללימוד הפוסקים, כי מבין שכל פסק הלכה שלומד הוא באמת עוד דרך איך להתקרב לה' בכל מקום.

ועצם העסק בלימוד פוסקים למעשה מעורר את האדם להיות תמיד עם ה' בכל מקום, כי זה כל עיקר המטרה של ההלכה, ללמד את האדם איך לעשות רצון ה' בכל מיני מצבים, באכילה, בבית, ברחוב, במשא ומתן ועוד (ברכת הפירות ה' על פי תורה ו').

כיסופים בלילה: מחשבות של 'לשמה': פעמים אדם אינו לומד רק מחמת שכל ההסתכלות שלו על הלימוד הוא בהסתכלות של 'לא לשמה', וכיון שרואה שאינו מצליח בלימודו, ואין לו סימן ברכה ביגיעתו, על כך עוזב הלימוד, או שעוברים עיתות של פנאי שהיה יכול ללמוד בהם, אך אינו לומד כיון שרואה שממילא לא ירויח כלום מהלימוד.

אך אם ירגיל עצמו לחשוב מחשבות של 'לשמה', אפילו שנדמה לו שהוא אדם פשוט ואינו אווז בדרגה גבוהה של 'לשמה', בכל זאת ירגיל עצמו לחשוב קצת מהשינה הקדושה, להרבות עוד קצת כבוד המקום בעולם, וכך יזכה ממילא לחטוף הרבה לימוד, אפילו לימוד לא מסודר, וימשיך בלימודו הגם שאינו רואה הצלחה בלימודו.

לא להבהל מבזיונות: מי שרוצה לזכות לכתרה של תורה, צריך להיות מוכן לבזיונות ושפיכות דמים. כי מי שרוצה להתעלות בלימוד התורה, ישמש תלמידי חכמים, וצריך להיות מוכן להתבזות, ולא להתבייש להתעקש להבין ולברר הלימוד כדבעי. ועוד דרשו חז"ל (ברכות סג): 'ומיץ אפיים יוציא ריב' כל תלמיד שכוועס עליו רבו פעם ראשונה ושנייה, ושותק, זוכה להבחין בין דיני ממונות לדיני נפשות.

ובעיקר צריך להיות מוכן לקבל בזיונות מעצמו, כשרואה שאינו מצליח, ואינו מבין וזוכר לימודו, וככל שמתעקש

הליכות

שיחות ומנהגים

ווערטלאך

פֿיש - שבע שעות ברציפות, וכי, אָמנם חָסרן הָיָה לו, שְׁהִיָּה מְרֻבָּה בְּאַמִּידוּת וְעֵרְטֵלְאָךְ (דְּבָרֵי בְּדִיחוּתָא) וְכֹדוּמָה, וּמִוִּהְרֵי'ת הַתְּנַגְד לְזֶה מְאֹד.

וְהַיָּה רַבִּי נְחֵמָן טוֹלֵט שִׁיעוּר הַלֶּךְ פֿעַם אֶלָּוִי לְקַבֵּל מִפְּנֵי בַעֲבֹדֵת ה' יִתְבַּרַךְ וּבְיָרֵאת שְׁמַיִם, וְהָרִישׁ מוֹתְרֵי'ת בְּזֶה כִּי פֿשָׁנְסֵנְס לְמוֹתְרֵי'ת אָמַר אִיזָה וְעֵרְטֵל (דְּבָרֵי בְּדִיחוּתָא), וְאָמַר לוֹ מוֹתְרֵי'ת: "אִיךָ קָעַן יָדִיר נִישֵׁט זָאגֵן אָלֶסט נִישֵׁט אַרִינגִיין צו אים, נָאָר אַז דו גִּיִסט צו אים קֹמֵ נִישֵׁט צו מִיר" - "אִינִי יִכּוֹל לְצִיֹּת לְבָרֵךְ לְהִלָּכֵס אֶלָּוִי לְלַמֵּד אֶלָּוִי, אַךְ אִם אַתָּה הוֹלֵךְ אֶלָּוִי אַל תְּבֹאֵ אֵלַי". וְאָבֵן הַפֿסיק רַבִּי נְחֵמָן לְבָרֵךְ שִׁבְרֵי שְׁלִמָה רֵאָבֵן.

וּבְזִמְנֵי הַמִּתְחַלְקֵת הַגְּדוּלָּה עַל מוֹתְרֵי'ת שֶׁנִּשְׁנָרְמָה עַל יַד הַלְּצִיֹּתוֹ שֶׁל רַבִּי שְׁלִמָה רֵאָבֵן הַקְּפִיד עַלָּוִי מוֹתְרֵי'ת מְאֹד, וְאָמַר שְׁלֵמָה יִמְחַל לוֹ אֶפְלוּ בְּעִלְמָא דְאַתִּי:

פֿשִׁטְבַּחוּ פֿעַם לְפָנֵי מוֹתְרֵי'ת אִיזָה אָדָם חַלוּנִי אָחַד, בְּאִמְרֵי שְׁהוּא אִישׁ יָשָׁר "עַד אִיז גְּלִיךְ" וְאִינוֹ אֹמֵר שְׁקָר, אָמַר מוֹתְרֵי'ת: "זָאגֵט עַד נִישֵׁט קִיין לִיגֵן, טוט עַד אַ לִיגֵן" - "אִם אִינוֹ אֹמֵר שְׁקָר, הָרִי עוֹשֶׂה הוּא שְׁקָר".

תעלומת נר התמיד

למחרת בשעות הבוקר נסע רבי מנדל לחברון ומילא אחר הדברים. בשובו ירושלימה עלה מיד אל בית רבי דוד'ל כדי לקבל שלום. רבי דוד'ל שמח לקראתו וציווהו שוב "לעת עתה אל תלך כלל להדליק את נר-התמיד, ימתין נא ימים אחדים, ויראה איך יפול דבר".

היה זה בראש חודש אלול. רבי דוד'ל סיים את 'ארוחתו' הקבועה, פרוסת לחם טבולה בשמן זית ומחצית כוס תה, ושח בסיפורי צדיקים עם שלשה אברכים, נתגלגלה השיחה על רבי מעשל גלבשטיין ועל תיקונו הגדול בהדלקת נר-תמיד במערת שמעון הצדיק. רבי דוד'ל ציין נסים מופלאים שאירעו לו עם הנר ותיאר כיצד כבו הנרות במערה ברוח פתאומית בשעת פטירת רבי מעשל. "וכעת" הפטיר, "ישנו שכן ישמעאלי המפריע לבנו יקירו להמשיך במנהגו, לכן יעצתי לו לנסוע לקבר אביו ולספר לו על כך".

בעוד האברכים מרותקים לדבריו, נפתחת הדלת ורוכל ערבי נופל בילה לרגלי רבי דוד "אללא אכבר! אללא אכבר! (אלוקים הגדול! אלוקים הגדול!)", כשנרגע מעט, ייבב: "זה כמה שבועות שבני נכנס לדור סמוך לקבר שמעון הצדיק, אתמול כאשר רעה את צאנו בחלקת השדה ועבר ליד המערה מעדו רגליו והוא נפל לתוך בור עמוק. כל הלילה נעשו מאמצים להעלותו לאור נרות ופנסים, אך ללא הועיל. כמה פעמים קשר את עצמו לחבל שנורק אליו, אך כשהגיע לפתח הבור נפל שוב לעמקו. עתה הוא שוכב בתוך הבור פצוע וזב דם".

רבי דוד'ל פנה לאחד האברכים וביקשו לומר לערבי שילך על פי הבור ויאמר לבנו שיקבל על עצמו בשבועה לא להפריע יותר להדלקת נר-התמיד במערת הצדיק, ולא לגעת ביהודי לרעה כל ימיו. בנוסף יבטיח לשמור על יקיון המערה והשדה הסמוך, בשמירה מעולה כל ימי חייו".

קם הערבי ונישק את שולי מעילו של רבי דוד. הוא עוד הספיק לצעוק: "אללא אחד וחכים ומיד רץ אל הבור. ואכן, הבן הבטיח כדברי הצדיק ועלה מתוכו.

צאצאי הערבי, שדרו סמוך למערה, שמרו על ניקיון המערה כל השנים, גם כשהגישה למקום נמנעה מן היהודים, כשיראת הצדיק מוטלת עליהם.

(ע"פ הספר 'ירושלים של מעלה')

מגדולי חסידיו ירושלים היה רבי מעשל גלבשטיין. זולת יציאתו לכותל המערבי או למערת שמעון הצדיק, לא ראוהו ברחוב העיר, וכשיצא מפתח ביתו היתה צורתו הקדושה מטילה אימה גם על הערבים. בשנת תרס"ח נסתלק רבי מעשל לעולמו ונטמן בחברון.

בן יחיד היה לו ורבי מנדל שמו. הוא המשיך במנהגו של אביו להעלות נר תמיד במערת שמעון הצדיק, משיירי כנסת הגדולה. בשנת תרע"ד נכנס לדור בדירה הסמוכה למערת

גדולים צדיקים.

מערת שמעון הצדיק

שמעון הצדיק ערבי צעיר, הוא ראה את היהודי בא כמעט יום יום לשמור על נר-התמיד, ולבו נמלא שנאה. יומיים לאחר מכן, בבוא רבי מנדל להוסיף שמן בנו, נבהל לראות את הצלוחיות שבורות ואת פך השמן ריק.

הוא יצא לחפש אחרי מי שעולל זאת. אולם אך יצא את המערה ומטר אבנים ניתך על ראשו, ממנו ניצל אך בנס. כל זאת לא עכבו מלחזור ולהדליק שוב את נר-התמיד. הוא הביא פחית שמן אחרת וצלוחיות ופתילות חדשות, והעמיד את הנר על תלו.

למחרת אחרי תפילת שחרית רץ שוב אל המערה ועיניו חשכו: מעשה הנבלה נשנה שוב. הצלוחיות שבורות ופך השמן ריק. הוא יוצא לחוץ, ושוב ניתך עליו מטר אבנים. עתה הבין כי יד הערבי, הדייר החדש, בדבר.

שבור ורוצץ ירד לביתו של הרה"ק רבי דוד'ל מלעלוב, וסיפר לו את כל המעשה. רבי דוד שמע את דברי הבן המוסר נפשו לקיים את תיקונו של אביו, ויעצו לנסוע כבר למחרת לחברון להשתטח על קבר אביו הגדול ולספר שם דברים כהווייתם. "אמור על הקבר שאם נגזר חלילה שלא תוכל לקיים את נר-התמיד, הרי אתה מבקש מאביך מחילה למפרע על שאינך יכול לקיים את רצונו הקדוש".

דרכי נועם

חיפוש אור הצדיק בתורתו הקדושה

ביאורים על תורה ס"ב מאמר ד'

ע"פ שיעורי הגה"ח ר' ניסן דוד קיוואק שליט"א

[ב] והברור של המאכלים, הוא על ידי אמונה. וכו' כי יש חלוק בין הקשיות, כי יש קשיות שייכול האדם להבין תרוץ על קשיות זו, על זה נאמר: 'ידע מה וכו'. ויש קשיות, שאינו באפשרי לשכל האנושי להבין תרוץ על קשיות כזו, וכו'.

כי צריך לעבד את ה' בשני יצרים, וכו' והידועה היא מהיצר הטוב שבלב, והסתרת הידיעה היא מהיצר הרע שבלב. והסתרת הידיעה, הן הן אפיקורסות וקשיות, שהיצר הרע מקשה את לבו לכל פרעה (משלי כ"ח):

והתקוין לזה המחלקת שבלב, לתקן אותו בשרשו. הינו כי עקר ההיות מחלקת היצר הרע, שרשו מן המחלקת שבקדשה. וכו' ומחלקת שבקדשה, היא מחלקת הנאים ואמוראים שבגמרא, שזה אוסר וזה מתיר. ומהשתלשלותם למטה, נתהווה מן מחלקת היצר הרע. וכשתתקן המחלקת שבקדשה, אזי מפיילא נתבטל מחלקת היצר הרע, כי אין אחריותו אלא משם:

והתקוין המחלקת שבקדשה, הן הלכות פסוקות. כי פסק הלכה הוא השלום והקרעה של מחלקת הנאים ואמוראים. ועל ידי למוד הפוסקים, הוא נתקשר להשלום שבקדשה, ומתקן המחלקת שבקדשה. ואז נתבטל המחלקת היצר הרע שבלבו. ואז יוכל לעבד את השם בכל לבבו, בשני יצרים. וכו' וזה (ההלים ק"ט): "אודך בישר לבב בלמדי משפטי צדקך". 'לבב' היקא, בשני יצרים. אימתי, פד 'למדי משפטי צדקך', הינו על ידי למוד הפוסקים.

ע"י אכילתן של ישראל נעשה ייחוד פנים בפנים

רבינו מתחיל ומגלה את עוצם מעלת אכילתן של ישראל, שנעשה עי"ז ייחוד קוב"ה ושכינתיה אפין באפין, אלא שבשביל זה צריך אמונה בשלימות, [וכבר נתבאר שאין הכוונה שימתין האדם עד שיהיה לו אמונה בשלימות, וכפי שרואים בפירוש מהמאמר שרבינו התחיל עם ההודעה הזו בעצמה שנעשה ייחוד ע"י אכילתן של ישראל, ומבואר שעיקר העבודה הוא להתחבר לידיעה הזו בעצמה ולהאמין בה, כי ע"י ההתקשרות לצדיק נעשה תמיד התיקון והייחוד, ועי"ז עצמו יוכל בהמשך לזכות ולעלות במדרגות האמונה עד שיזכה לשלימות האמונה].

שתי סוגי הסתרות וקושיות על האמונה

וממשיך רבינו ומבאר שיש שתי הסתרות ובלבולים על האמונה, עי"ז אין האמונה ברורה ומוחשית אצל האדם, ועי"ז אין תפילתו בהתלהבות ובדקדוק, וכמו כן בשעת האכילה קשה לו להאמין שנעשה באכילתו ייחוד קודשא בריך הוא ושכינתיה אפין באפין, ונדמה לו שהוא סתם מעשה גשמי בעלמא כדי להשביע או להתענג. [שעושה עסק מהאמצעי]. ועל דרך זה בשאר הדברים כגון בעת העסק במשא ומתן או ברפואה נטיית האדם לחשוב שהוא רק אמצעי בעלמא וקשה לו להיכנס באמת לאמונה שהכל הוא רזין עילאין ותיקונים נפלאים, כי יש הסתרה על הידיעה, שבאה מצד השמאלי שמסתיר על ידיעת האמונה.

תיקון התענית לקושיות שאין עליהם תשובה

ומבאר רבינו שיש שתי סוגי קושיות והסתרות, יש הסתרות ובלבולים שהם בחינת הקושיות שאין עליהם תשובה, שהם דברים שאי אפשר להבין בזה העולם, רק לעתיד לבוא, כי שכל האנושי אינו יכול להבין עכשיו עניינים אלו, ובזה עיקר העבודה הוא לבטל עצמו אל האמונה לגמרי, [ולזה זוכים ע"י תיקון התענית, כן מבואר בליקו"ה הל' חלב ודם ה"ד, ותיקון התענית הוא בכמה בחינות, כי עצם מה שאין אוכלים חלב ודם הוא ג"כ בחינת תענית כמבואר שם, וכמו"כ מה שאין אוכלים קודם התפילה הוא בחי' תענית כמבואר בליקו"ה הל' השכמת הבוקר ה"ג, וכמו"כ בחינת התחלה מחדש שייך ג"כ לבחינת תענית כפי שמתבאר

לעיבוד ההתבוננות בספרי רבינו ז"ל

לחידודא

תשובה לחידה הקודמת:

מתי יתגלה עיקר גדולת הצדיקים והנשרים והנלווים עליהם?
רק לעתיד ביום הדין הגדול והנורא, כי אז יראו הכל את גדלתם ותפארתם של הצדיקים והנלווים אליהם - אשריהם ואשרי הלקם, מה רב טוב הצפון להם: ליקוטי עצות צדיק סא

באמת היו צריכים שיהיה להם כל היום התבודדות".

כמה זמן האריך רבינו ז"ל בשיחה זו במעלת

התבודדות? ח"מ

הזוכה: בתריאל דן בהן בני ברק
זכה בשובר זכוי ע"ס 100 ש"ח עבור טיסה לאומן

בהמשך המאמר, ועל דרך זה יש כמה וכמה אופנים של בחינת תענית ששייך גם אצלינו, אף על פי שבחינת תענית כפשוטו צוה עלינו רבינו שלא להתענות.

לימוד הפוסקים לקושיות שיש עליהם תשובה

יש בחינת קושיות והסתרות שהם דברים שיכולים להבין בזה העולם, ולזה צריך לעסוק בתיקון ובניין הדעת ע"י לימוד הפוסקים שהם בחינת השלום דקדושה, כי שורש המחלוקת שבלב הוא מהמחלוקת שבקדושה שזה אוסר וזה מתיר, ובשלוש פוסקים שהוא הכרעת ההלכה שהוא בחינת השלום דקדושה, ועי"ז זוכה להארת השלום שבלב שאין לכו חלוק עליו, ויכול לזכות להארת האמונה, ונדברי מוהר"ת בהל' חלב ודם ה"ד מבאר באריכות ששני התיקונים האלו, תיקון הדעת ותיקון האמונה, תלויים הא בהא, ומשלימים זה את זה, ועיקר התכלית הוא האמונה שנגדלת ע"י הדעת.

והנה בוודאי הדברים כפשוטם ממש, שכשאדם לומד שו"ע ושאר הפוסקים נמשך עליו הארה עצומה ונפלאה של אמונה, שע"י יוכל לזכות לאמונה בשעת התפילה ובשעת האכילה ובכל דבר שעושה, ובה עצמו צריך להתחזק באמונה, לידע ולהאמין שבכל דיבור ודיבור שמוציא בפיו ממשך על עצמו הארה נוראה, משרש התיקון שפועל בזה למעלה.

הכרעת ההלכה לגלות אמונה במקום הסתרה

אמנם מתוך כללות המאמר מובן שאין זה רק סגולה בעלמא, אף על פי שזה בוודאי נכון שיש בזה גם כח סגולי נורא מאוד, אלא שזה עצמו הכח של לימוד הפוסקים להאיר את כח האמונה במקום החושך וההסתרה שהוא בחי' צד השמאלי, כי כבר נתבאר ששלום אין הכוונה שלא יהיה לאדם יצר הרע, ושיעלמו כל ההסתרות והקושיות, כי אדרבא עיקר מעלת האדם הוא דייקא מה שיש לו יצר הרע, ויש לו הסתרות ובלבולים, ושם דייקא הוא מתחזק לגלות את אור האמונה, שזהו בחינת שלימות קישוטי האמונה ע"י שמגלים את האמונה במקומות הרחוקים והחשוכים, וזה עצמו הכח של השלום דקדושה שמתגלה בהכרעת ההלכה, כי כל ענייני ההלכה הם איך צריך להתנהג בכל מצב שהוא, הן כשמאיר לאדם הארת האמונה, והן כשהוא בהסתרה ובלי שום התלהבות, ההלכה מחייבת תמיד בכל מצב, וכשם שהיא מחייבת תמיד, כך היא מחברת תמיד, כי זה דרך שאדם יכול בכל מצב שהוא להתקרב להשי"ת, כי אף כשהוא בתכלית החושך וההסתרה, אבל יכול תמיד להתבונן ולראות הרי אני עובד את ה' ומקיים רצונו על פי ההלכה שזהו רצונו יתברך, ובה אני קרוב להשי"ת בתכלית ההתקרבות, נמצא שהכח של לימוד ההלכה הוא עצמו כח נפלא שע"י יכול האדם לזכות לשלום דקדושה ולהאיר את האמונה גם במקום החושך וההסתרה.

ובאמת גם הבלבול וההסתרה שרשו מהמחלוקת דקדושה גם בפשטות, כי מחמת ריבוי השיטות והספקות בכל הלכה והלכה, מחמת זה עצמו מתגברים הבלבולים על האדם בכל מיני סוגי מחשבות, לפעמים מרגיש שאינו יוצא כלל ידי חובתו מחמת ריבוי הדעות, ולפעמים אינו יודע מה לעשות מחמת ריבוי השיטות והספיקות, ולכן צריך לעסוק בלימוד הפוסקים שהוא בחינת השלום דקדושה, והיינו שצריך להתחבר ולהתדבק בכח השלום הזה, לנסות ולברר את הכרעת ההלכה כפי שידו מגעת, מספרי הפוסקים, או משאר הספרים שנתפשטו בזמננו, והעיקר שלא יבלבל את עצמו בספיקות, אלא יתחבר לנקודת הוודאות, לידע שהוא מקיים את רצון ה' והוא עובד אותו יתברך במקומו, ועי"ז הוא קרוב אליו בתכלית ההתקרבות.

ובוודאי אפשר להוסיף בזה את בחינת ההלכות שמבוארות בספרי רבינו ובספרי מוהר"ת, שהם ג"כ בחינת הלכות, והעיקר להתחבר לנקודת הוודאות לידע שאני בוודאי קרוב להשי"ת בכל מקום שהוא, וכך יכול האדם להתחבר לאור האמונה גם במקום ההסתרה והחושך שע"י נשלם קישוטי האמונה.

ובאמת אם לא היה שקוע באחיות האמצעי והסיבות, הרי היה מכוון את כל בעיותיו וצרכיו לקב"ה, והיה מכוון יותר כשהיה נזכר מעניין כלשהו שאינו פטור, אך בעונותינו אנו משוקעים בחוסר אמונה ובתקשורת רציפה עם האמצעים, ולזה צריך לקיים את העצות של רבינו שזה תענית ולימוד פוסקים (עיין בפנים).

ומעתה יובן מדוע ראשי התאוות הם אכילה ושתייה, דהנה בכל התאוות האדם לא שם אותם כסיבה כל כך חזקה לחיים כתאוות אכילה, שבל כסף וניאוף אמנם יטען שיקשה לו מאוד אך לא תולה בזה את כל חייו, אך באוכל האדם חושב שחי בגלל שאוכל ותולה בזה את עצם החיים, ולכן זה ראש לאחיות הסיבות ומשם נגזר כל האמצעים המפרידים בינינו לבין חי החיים האמיתי הקב"ה.

והתיקון של המאכלים הוא האמונה לדעת "פי לא על הלחם לבדו יחיה האדם פי על כל מוציא פי יהיה יחיה האדם" (דברים ח').

וכידוע מהא"ר שדבר ה' שבאוכל הוא המחיים ולא הגשמית והסיבה. שזכה שלא יהיה אמצעי בינינו לבין השי"ת, אכ"ר.

משולם זוסיא נוימאן. בארא פארק.

שֶׁל מִשָּׂא וּמִתָּן, אֵין יִכְלֹת בְּיַד הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ לִתֵּן לָהֶם פְּרֻנְהָ. וּבְהַסְפָּה שֶׁל הַרְפָּאָה, שְׁהָא סְמִים, עוֹשִׂים מִקָּהם עֵקֶר, פְּאֵלָה, חֵס וְשֵׁלוֹם, בְּלִי הַסְּמִים, אֵין יִכְלֹת בְּיַד הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ לְרַפָּא.

וְאֵין הַדְּבָר נֶן, פִּי תִקְדוּשֵׁי בְּרֻךְ הָאָה סִבַּת קֵל הַסְּבוֹת וְעֵלֶת קֵל הָעֵלוֹת, וְאֵין צְרִיךְ לְשׁוּם סְבָה. וְעֵסְקֵנוּ בְּאֵלֵי הַסְּבוֹת, צְרִיךְ לְהֶאֱמִין בְּהַשָּׁם יִתְבָּרַךְ לְבַד, וְלֹא לְעֵשׂוֹת מִהַסְּבוֹת עֵקֶר.

וממשיך שם ש"ע"י שנאחזים בסבות נמשך כל העכ"ם והכפירות. והכלל הוא שהאדם שם את את הסיבה וההשתדלות כאמצעי בינו לבין השי"ת, ומשם בא כל הריחוק ואז יכול האדם לחטוא.

ורבינו מתאר באות ב' שמחמת האפיקורסות שבלב קשה לאדם להתלהב בתפילה ולכוון דבריו ומקשרי הדברים בין שהעניין הוא שגם בתפילה המונע הוא שתולה בטחונו בהשתדלות ולכן לא מוסר נפשו בתפילה, כי אומר שיכול להסתדר לבד וכבר יש לו עצה איך לעשות כסף וכו' וכו'.

ויש בזה עוד שאם האדם יתבונן ימצא שרוב הסחי הדעת בתפילה הרי הם מחשבות שהאדם חושב איך לסדר כל מיני עניינים, ומודאג איך יסתדרו כל הטרדות שלו,

לכבוד מערכת עלה לתרופה שלום. רציני להתיחס לשאלה שראיתי רבים שנתקשו בה, דהנה יודע דבריו רבינו בכמה מקומות ולדוג' בתורה ל"ו שלא מכבר למדנו, התאווה הכללית היא תאוות ניאוף.

וכאן בתורה ס"ב אומר רבינו ו"ל: וְרָאִי הַתְּאוּוֹת הֵם שֶׁלִּשְׁנֵי שְׂרֵי פְרַעֲוֹה... שֶׁהֵם בְּחִינַת תְּאוּוֹת אֲכִילָה וּשְׂתֵיָה, שֶׁהֵם רָשָׁעִים, שֶׁכָּל הַתְּאוּוֹת נִמְשָׁכִים אַחֲרֵיהֶם.

וזה פלא מה ראה רבינו כאן בתאוות אכילה לקרותה בשם ראשי התאוות?

אך העניין דהנה רבינו כאן מדבר מעניין ניקת הקליפות, והקליפות המדוברים כאן זה האפיקורסות והקושיות שיש לאדם באמונה כמבואר בארוכה באות ב'.

ובאות ו' מבאר שעיקר טעות האדם שמשם בא כל האפיקורסות וחסרון הידיעה בנוכחות וגדולת ה', זה נמשך ממה שנתפס בסיבות.

ו"ל שם: הֵינוּ שְׂמֵאֲמִינִים בְּהַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, אֲבָל מְאֲמִינִים גַּם נֶן בְּאֲמִצְעֵי, וְאֲוִמְרִים שֶׁצְּרִיךְ לְסִבּוֹת. הֵינוּ שְׂמֵאֲמִינִים לְמִשְׁלֵל בְּהַסְּבָה שֶׁל פְּרֻנְהָ, שְׁהָא הַמִּשָּׂא וּמִתָּן, וְאֲוִמְרִים הַסְּבָה שֶׁל מִשָּׂא וּמִתָּן עֵקֶר. פְּאֵלָה חֵס וְשֵׁלוֹם, בְּלֹא הַסְּבָה

תורה ס"ב [ה]

טעם גן עדן

האם כל אחד יכול לעשות 'יחוד' בעת אכילתו?

[א] במאמר זה - סימן ס"ב, מגלה רביז"ל שעל ידי אכילתם של ישראל נעשה יחוד קודשא בריך הוא ושכינתא אפין באפין. אלא שצריך לברר את המאכל - בירור של טוב מרע, וזה על ידי האמונה.

עניין זה שייך לכל אחד ואחד בכל דרגא ודרגא. כי זהו הכלל החשוב ביותר בלימוד הספר הקדוש ליקוטי מוהר"ן, שכל ענין שרביז"ל מדבר עליו, שייך לכל אחד בכל דרגא תיכף ומיד, ולא רק לעתיד לבוא.

[ב] אף שדרכו של רביז"ל לפתוח כל מאמר בהשגות גבוהות מאוד שלכאורה לפום ריהטא נדמה שמדבר למופלגים במעלה מאוד. אבל באמת צריך להאמין שכל אחד יכול לזכות להכנס קצת לפי דרגתו, אפילו במקומו הנמוך והרחוק לאותו מעלה גבוהה.

אין די באמונה שכל אחד יכול לזכות לדרגות המופלגות האלו, אלא העיקר להאמין שכל אחד יכול בכל מצב להתחבר לאותם הדרגות. [ג] על כך אמר רביז"ל 'אפילו הפחות שבאנשי אני מוליך אותו בדרך של צדיק אמת' - כי זהו אחד מחידושיו של רביז"ל שמגלה השגות

גבוהות מאוד איך הם שייכים לכל אחד, ודייקא הפשוט צריך להתחיל ללכת על דרך של מדרגות גבוהות.

וזה על ידי שיקיים את העצות המתבארים בהמשך המאמר, שתיכף שמקיים אפילו 'קצת' מהעצה, כבר הוא זוכה להשגה של המאמר.

[ד] נמצא לפי זה, שבמאמר דין מגלה רביז"ל שעל ידי אכילתם של ישראל נעשה יחוד וכו', משמע שמדבר לכל אחד לא רק צדיקים, אלא כל 'ישראל', וזאת בתנאי שאוכל אוכל מבורר, והבירור הוא על ידי אמונה.

[ה] אל יחשוב האדם שצריך להמתין הרבה שנים עד שיהיה בדרגא של אכילה מבוררת, וממילא כבר יתיימש מלכתחילה לעשות יחוד באכילתו, אלא כל 'קצת' בירור שעושה במחשבתו להאמין שאין ההשתדלות של האכילה סותר את השגחת ה' המחייבה אותו, כי באמת ה' מחייבה את האדם. כל מחשבה כזו מבררת את המאכל המסתירה את ה'. ותיכף עושה בזה יחוד גדול מאוד למעלה עד שיכול להרגיש התחדשות של חיבור לה' בבחינת 'פנים בפנים' על ידי המאכל שאוכל.

להאיר בתוך כלים

"בהעלותך את הנרות" (במדבר ח, ב). 'על שם שהלהב עולה, כתוב בהדלקתן לשון עליה, שצריך להדליק עד שתהא שלהבת עולה מאליה. ועוד דרשו רבותי נון, מכאן שמעלה היתה לפני המנורה שעליה הכהן עומד ומטיב' (רש"י)

כלומר, חז"ל דרשו לשון זו שלא נאמר בהדליקך אלא בהעלותך בשני דרכים אחת היא על שם העליה שעולה במדרגות כדי להדליק ועוד על שם הלהבה העולה, שצריך שהאש תיתפס בנר כראוי עד שהלהבה תעלה מאליה.

ויש לפרש כי כשהאדם זוכה להארה שמימית שיש בה משום הרגשת קירוב לה', או הוא יזום פעולות ומתעורר לעבודת ה' וקירבת ה', צריך לנצל את רצון זה לעלות ולעלות ככל יכלתו, לתפוס את האורות והנרות האירים לו בתקופה זו ולכוונם לעליה.

אבל כידוע בענין "אורות" יש הרבה מאוד דמיונות, ואצל רוב אנשים ברוב המקרים, הדמיונות מביאים אח"כ לירידה ונפילה, כי אורות בלי כלים לא מחזיקים מעמד.

לכן צריך לעשות כלים לאורות, ע"י יישוב הדעת, חשבון הנפש, התבודדות תיקון המעשים, מעשים טובים, תורה ותפילה ובדיקה מתמדת, שאינו מרחף אלא הוא נמצא גם בב' רגליו על הקרקע, ולא מטייס בדמיונות כוזבים של גדלות.

וזה הפירוש הראשון המובא ברש"י, שצריך שה' חשק והבעירה דקדושה להשי"ת ולעבודתו תהיה קבועה בלבנו, ותהיה בבחינת 'עולה מאליה', כי ישנה בחינה של "כאילו" דיינו של התלהבות מלאכותית, ויש בחינה של התלהבות אמיתית, וכן בענין החשק

עומק הפרשה

גם אתה כלי להשראת השכינה

וּבְנַחֲה יֵאמֶר שׁוֹבָה ה' רַבְבוֹת אֶלְפֵי יִשְׂרָאֵל

'מגיד שאין השכינה שורה בישראל פחותים משני אלפים ושתי רבבות (רש"י ובב"ק פג.)

לכאורה הצורך בעם רב הוא דבר פשוט ומקובל, וכמדת מלכותא דארעא כך היא מלכותא דרקיעא, מלך אינו מתייצב למעמד אלא אם כן התאספו לקראתו נתינים רבים, אבל לעול לא יצא לקראת מאה ומאתיים איש שיתאספו יחד.

אכן בדברי מוהרנ"ת מתבאר עומק הענין וההבדל הגדול בין השראת מלכות ה' ובין מלכות בשר ודם, מלך בשר ודם לא ישתתף בכינוס של רבבות עניים ו'ארחי פרחי', הוא יעדיף להשרות את שכינתו על כמה אנשים מוצלחים מאשר רבבות פשוטי עם, כבוד מלכותו מתגלה דווקא על אנשים מכובדים העושים את רצונו בשלמות, וכך מתקבד המלך ומתקבדת מלכותו.

אבל מלכות השי"ת היא דווקא בפעולות משונות, כלומר דברים הנראים נפרדים ורחוקים ממנו, כי לכאורה במלכות שמים ככל שמתרבים האנשים כך הם מהוים סתירה למלכות ה', כי מהות מלכות ה' היא

לעבודת ה'.

לכאורה מה רע באורות בלי כלים הרי רואה שעו"בד את ה' באמת ובהתלהבות, אלא עבודה זו דומה למהלך על קצות אצבעותינו, שהרבה זמן לא יוכל להחזיק ככה, וכך הוא בעבודה בלי כלים לא יוכל להחזיק הרבה בלי שינה, פרוש מעולם הזה... משא"כ כשהשלהבת תעלה באמת מאליה, לפי כוחו ומדריגתו.

ועוד מרומז בפסוק זה שההתלהבות והאש דק"דושה עם האורות, צריכים להיות בבחינת "אל מול פני המנורה", דיינו בהתייעצות ובהדרכה של הצ"דיק, שהוא בחי' בוצינא קדישא (ע' בזוה"ק בכ"מ), והוא פני הדור והדרו. כי לא כל התלהבות ותעברת הלב-היא מהקדושה, כי הרבה פעמים היא מהס"א ומעצת היצר הרע [וכן אש וקנאות], והיצר הרע הוא שמפתהו לחיות ולהיות באורות ודמיונות, ובתעברת הלב בלי יישוב הדעת, וכן מכניסו לעולם הקנאות, כדי להפילו ולרסקו.

וע"כ טוב יעשה אם יתייעץ במי שראוי להתייעץ עמו, כדי שיהא שמור מצעדים פזיזים ומסוכנים לרוחניותו (ולפעמים הדבר נוגע גם לגשמיות, ולשלום בית, וחניך בניו ובנותיו, פרנסה, בריאות וכו').

והוא בבחינת מה שאמרנו חז"ל (מגילה כד:): 'הרבה צפו במרכבה ולא ראו אותה מימיהם', וכן אמר רבינו נחמן מברסלב לאחד מגדולי הדור שכך לא רואים מלאך מט"ט, כך הרבה חשבו שהם כבר בשמים לפני כסא הכבוד ממש, און זיי חאפ"ן מלאכים (החושבים שתופסים וממשמשים מלאכים בדיהם), ולא היה ולא נברא. והרבה עליות שלא כסדר ובלי יישוב הדעת הסתיימו באסון רח"ל. וע"כ חובה להתייעץ עם מביני דבר, למען נלך בדרכי ישרים באמת, אמון ואמן.

שיהיה ה' 'מזומן' בתוך ביתו

פתחנו את המאמר הקודם בכותרת 'שיהיה ה' מזומן בתוך ביתו'. אין זו מליצה בעלמא, כי באמת כלנו רוצים את השם יתברך, כלנו רוצים גם שהבית יהיה מלא בהשראת שכינה, רק שחסר צמצום של האור, איך למעשה חיים את ה' שיהיה 'מזומן' אצלנו.

כמו כסף מזומן, כסף נזיל, כסף שאפשר להשתמש בו. שהאמונה תהיה מוחשית, שכל ההילוך של הבית יהיה לאור השם יתברך.

ועל כן אומר רביז"ל בתורה נ"ו - מאמר שגילה בחג השבועות, שהשם יתברך הוא אור גדול מאוד, וצריך לקרוא לו בשמות, כמו אדם הקורא לחברו בשמו, שאז החבר מגיע ועומד לידו. למרות שהאדם עצמו יותר גדול משמו, אך על ידי שקוראים בשמו הוא יודע שקוראים לו והוא בא. כך גם על ידי שקוראים בשמותיו של השם יתברך הוא מגיע ומתקרב לאדם, ונעשה 'מזומן' אצלו.

וכשהשם יתברך נעשה 'מזומן' אצל האדם אזי מקבל האדם דעת אמיתית, איך להוכיח את בניו ואת הנשמות התלוים בו. ולולא זאת אין האדם יודע איך להוכיח ומתי להוכיח.

כי אם מחפש בחינוך רק להצליח הצלחה גשמית, אזי מספיק להתייעץ עם מחנכים, ולקרוא ספרי חינוך וכו', אך אם האדם רוצה להכניס את בניו שיהיו כפופים למלכות ה' באמת, שיהיו כרצון ה' באמת, בזה אין כללים ברורים איך לחנך, מתי להעיר וכמה להעיר.

כי איך אפשר לדעת מתי וכיצד לתת כוחות פנימיים לנער להילחם בהסתרות, ואיך להמליך את ה' בתוך מציאות שבהם נדמה שה' לא נמצא שם.

איך מחדיירים בעומק נפשות הצעירים את הדעת, שה' 'מזומן' אצלם תמיד, ובכל מקום צריך לחפש להתקרב אל ה', גם בזמנים בהם אין רואים הצלחות.

לשם כך צריך להכניס את השם יתברך שיהיה 'במזומן' בבית, וזה רק על ידי לימוד התורה, שעל ידה מזמינים את השם יתברך שיהיה מזומן תמיד אצל האדם, ועל ידי זה מקבל האדם דעת איך להוכיח ולחנך.

ועל כן צריך לקבוע עיתים לתורה, שיהיה קביעות במסירות נפש יום יום, וכמובן עדיף נגד עיני הילדים, והכל מתוך כוונה וזכרון שאותיות התורה הם אותיות קדושות המקרבות את ה' להיות 'מזומן' אצלו.

כשאדם לומד מתוך כוונה כזו, ממילא התורה באמת פועלת אצלו שהשם יתברך יהיה 'מזומן' אצלו, שזה צריך להיות עיקר הרצון והאמונה של כל אב ומחנך, להכניס מלכות ה' בתוך מוחם ולבבם של בניו ותלמידיהם, לצמצם את אור ה' למעשה בתוך חיייהם שיהיה 'מזומן' אצלם.

(על פי ליקו"מ תורה נ"ו)

ש'אין עוד מלבדו', אין דעה מבלעדי דעת ה', אין רצון עצמי בעולם מבלעדי רצון השי"ת, ולכן כשעומד אדם שיש לו דעה ורצון משלו הוא כביכול סתירה לכבוד השי"ת, סתירה זו מתגלה כפליים כשיש כאן שני אנשים בעלי דעות ורצונות משלהם, ובכפלי כפליים היא מתגלה כשיש כאן עשר ועשרים אנשים.

סתירה גדולה יותר למלכות ה' היא כשרצונם של האנשים הוא ממש הפוך מרצון ה', הם אינם רוצים רק את מלכות ה' אלא חפצים באיזה תאוה רצון אחר, הן של היתר ופעמים אף שלא כדת רח"ל, נכשלים באיזה דיבור לשון הרע ודברים בטלים או איסור אחר ח"ו.

לכאורה השראת השכינה אינה על ידי אנשים אלו, אך כאן פעל השי"ת כח נורא ונפלא, והוא כח הצדיקים 'היודע איך לרצות את בוראו - שובה ה' (דברים רבה ט, ב), הם המורידים את השראת השכינה על אנשים כאלו, ודווקא כשהם שונים ונפרדים לכאורה ממלכות השי"ת, לוקחים רצונות דקים וחבויים בעמקי הנפש בהם הוא ממליך עליו את עול מלכות שמים ודווקא בהם מתפאר השי"ת ומשרה את שכינתו על ישראל.

(ע"פ ליקוטי הלכות תפילת המנחה ז, נ, כלאי בהמה ד; כ)

◆ **בתלתא הוי חזקה:** בס"ד יצא לאור במעם השלישית בטאון הבוגרים המיוחד דיישיבת ברסלב בני ברק "הבאר", הכולל דיבורים נלהבים בעבודת ה', יחד עם קטעי היסטוריה משובבים מס"ג שנות קיומה של הישיבה הק'. בוגרי הישיבה יכולים להרשם לקבלת המגזין ב'קו הישיבה': 025089594.

◆ **התורה הזמנית:** בימים האחרונים יצא לאור העולם קמפיין מורחב מטעם ארגון "לטייל בתורתו" שנועד להפיץ ולקרב את תורות רבינו ז"ל לכלל מבקשי ה' מבני התורה ומעולם החסידות. פרויקט 'טעמו וראו' הופץ בכל הריכוזים החרדיים ברחבי הארץ, ובו הושם דגש על הגשמת תורה ס"ב - התורה הזמנית - לכל נפש. לשיעורים, למידע על הפרויקט, הגרלות ומלגות, חייגו: 0773362063. **טעמו וראו כי טוב ה'!**

◆ **ומלימוד למעשה:** במכון 'לטייל בתורתו' הוחלט, בעקבות דברי רבינו ז"ל בתורה הזמנית במעלת לימוד ההלכה, מופצים בימים אלו אלפי חוברות 'שולחן ערוך המבוואר' הנודעות מאת הרה"ג ר' בצלאל גלינסקי שליט"א, במסגרת 2 הלכות ליום. ובכך הורחב העידוד מלימוד התורות, לקיומם בפועל ממש, ואשרי חלקם!

◆ כמו כן, בימים אלו הופץ ע"י הארגון החשוב הנ"ל, החוברת המיוחדת 'מבוא המקראות', המבאר על דרך הפשט את כלל הפסוקים ומאמרי חז"ל המובאים בתורה הזמנית, ובתוספת הערות מחכימות להבנת התורה. לדרכי השגת החוברת, ניתן להשאיר הודעה בשלוחה 8 בקו 'לטייל בתורתו', 046277313. או בבתי המדרש בריכוזי חסידי ברסלב.

י"ל ע"י מכון עלה לתורה
בבל עניין או להצטרפות למנויים בדוא"ר
A028080148@GMAIL.COM
מקס או הודעה קולית: 02-8080148
במקרים מיוחדים:
054-8591148 | 053-3175211
המערס'ט נסגרת מידי יום ראשון בשעה 19:00

החיזוק השבועי

וזהו: "בהעלאתך את הנרות פשתרצה להדליק ולהעלות את הנרות הקדושות שהם בחינת נפשות ישראל שיבערו לה' יתברך ונרם יהיה הזלך ומאיד בכל מיני השף, אל מול פני המנורה יאירו שבעת הנרות, פני המנורה זה בחינת הצדיק שהוא בחינת משה שהוא בחינת פני המנורה, שכל המנורה שהורה שהם לכל נשמות ישראל מאירים ממנו, פי הוא שרש כלם, ועל פי בקרא פני המנורה, ליקושי הלכות, ברכות השחרה, מה,

יהלום

פי תקף הרצון הוא בחינת אור ונר, שמאיד להאדם בכל מיני השף יצלמותו: שם

לאחר חג השבועות, איני מרגיש שקבלתי את התורה מחדש?

'קבלת התורה' זו מציאות, אתה יהודי שה' נתן לך מצוות. אתה חלק אלוך ממעל - השכינה שורה עליך, ואתה מחובר ומאוחד עם השם יתברך בייחוד גמור. זה שאינך מרגיש זאת אין זה אומר שאינך מחובר, עליך רק להזכיר לעצמך מידי פעם, אני יהודי, אני ה'כלה' שהשם יתברך לקחה לדיווג כביכול.

כמו אברך לאחר חתונתו שפעמים לא שם לב שהוא התחתן ומאחר לבוא לביתו, לא יועילו שיחות מוסר להרגילו לחיות באחריות של אברך, הוא יודע כבר את הכל. דבר אחד יועיל לו, שיזכיר לעצמו 'אני בעל משפחה' - התחתנת, איני יכול להמשיך לחיות כמו בעבר.

כך גם לאחר שבועות, לא חייבים לשנות סדר יום לאחר קבלת התורה, גם לא חייבים להרגיש התעוררות וחשק עצום, צריך רק להיות מחובר למציאות, להשתדל להיות מרוכז, בכל רגע שנזכרים שהיה חג השבועות [אפילו כמה

רגעים ביום], להזכיר לעצמו, זהו איני כמו בעבר, אני כבר מחובר ומאוחד.

'תורה צוה לנו משה מורשה' - חז"ל אומרים 'אל תקרי מורשה אלא מאורסה', כי יש שני מיני ירושות. ישנם ירושות שהם רק לפי ערך כספי, אך יש ירושות שהם ערך רגשי, שאין להם שום ערך כספי, הם חפצים שהאדם מרגיש מחובר אליהם, חפצים המקשרים אותו בקשר חזק ופרטי לאביו.

ועל כך אומרים חז"ל, 'אל תקרי מורשה' - אל תקיימו את התורה כמו ירושה בעלמא, כמו אדם שקיבל ציווי מאביו לקיים את התורה, ומפני הרגלו וכבודו הוא שומר תורה. אלא יש להתחבר לתורה בבחינת 'מאורסה', כמו קידושין, שהכלה מתייחדת עם החתן ואוסרת עצמה על כל העולם.

וצריך האדם להתבודד על כך יום יום עם השם יתברך, אפילו שכל היום הוא שוכח מקבלת התורה, אבל כמה דקות ביום לשבת ולהתפלל, לחשוב ולהתבונן, אני יהודי, אני כבר מקודש בקידושין גמורים, מה'שבועות' האחרון.

הלכה פסוקה

מאת הרה"ג ר' שמעון אנשין שליט"א | מ"צ בעיר בית שמש יצ"ו

חובת זימון ושבע ברכות

שאינן חובת ברכת שבע ברכות חלה על היחיד המבכר ברכת המזון בפני עצמו, כל עוד שיש עשרה המברכים אותם.

למעשה מי שרוצה לצאת קודם ברכת המזון - יעשה כדלהלן, וראשון ראשון עדיף

א. לא יאכל לחם כלל, שאז פטור מזימון ושבע ברכות לכל הדיעות. אך יזהר שלא לאכול 'מיני מזונות' באופן שיהיה בזה שיעור קביעות סעודה.

ב. יתחיל לאכול לפני כולם, ויסיים סעודתו בעוד ששאר הסועדים עדיין אוכלים, ויברך ביחיד. אבל להתחיל לאכול אחרי כולם, קשה להזהר בזה, כי בדרך כלל בכל זמן יש מי שמתחיל עתה לאכול.

ג. אם בגלל ההמתנה לברכת המזון יבוא לידי הפסד רציני של תורה או ממון או בריאות - יסיים לאכול לפני כולם, ויזמן בשלושה [ו"א שצריך לומר 'שהשמחה במעוננו] וכלי 'שבע ברכות'. ואם אי אפשר, יברך ביחיד. אך צריך לשקול דבר זה בידאת שמים אם אכן בגלל זה רוצה לעזוב או שסתם לא נוח לו העיכוב.

ד. יתנה בתחילת סעודתו שאינו רוצה להצטרף יחד. אך מכיון שאין זה מוסכם על הכל הדיעות, לכן נכון שלא לסמוך על זה אלא כשיש צורך הגון לכך ואי אפשר לעשות כשאר האופנים.

וכו' - אין להתייר לברך ביחיד. ב. אם לפני ההתחיל לאכול התנה במפורש 'שאינו רוצה להצטרף ולקבוע סעודה עם שאר הסועדים' - י"א שמועיל תנאי זה לפטור אותו מחובת הזימון, וי"א שאינו מועיל. ויש שהתירו רק כשיש צורך נחוץ לכך.

ג. מי שלא התחיל לאכול יחד וגם סיים לאכול לפני שאר הסועדים - אפשר לברך ברכת המזון ביחיד.

גדר 'התחיל ביחד' הוא: שהתחיל לאכול לפני שכולם התחילו לאכול הכזית הראשון, או שהתחיל לאכול לאחר שאכלו כבר הכזית הראשון. וי"א שאם הלכו לטול דים ביחד, אף שלא התחילו לאכול ביחד ממש, נחשב כ'התחיל ביחד'. וי"א שאם קבעו להתחיל לאכול, אלא שאחד נשתתה קצת עד שכבר התחילו כולם, בכל זאת נחשב כהתחילו ביחד.

וגדד 'סיים לפני השאר', נראה שאפילו כבר גמרו מלאכול לחם אך עדיין לא גמרו לאכול שאר המנות של הסעודה, נחשב כעדיין לא סיימו לאכול.

חובת שמיעת 'שבע ברכות'

י"א שחובת שמיעתם היא כמו חובת הזימון, ואין היתר להתפטר מזה אלא כאופנים האמורים בברכת הזימון. אך י"א

האוכל בסעודת נשואין או 'שבע ברכות' - חייב לברך ברכת המזון בזימון של עשרה ושמיעת שבע ברכות. אך בכל זאת ישנם אופנים שבהם אין מתחייבים בזה, וכדלהלן:

אופנים שפטורים מזימון בעשרה
א. מי שנחוץ ללכת לדבר מצוה, ואם ימתין עד שיברכו ברכת המזון, תתבטל המצוה.
ב. מי שיש לו שיעור קבוע ללמוד וכל שכן אם הוא קביעות של רבים, ואם ימתין עד ברהמ"ז, יעבור הזמן.

ג. באופן שאי אפשר לשמוע את המזמן האומר ברכת הזימון.

- בכל אלו אם אפשר לאסוף עשרה ולזמן, חייבים לעשות כן. אבל אם אי אפשר, או אפילו כשאפשר לאסוף עשרה, אך יתכן שהחתן או המחותנים יקפידו על זה - מותר לברך ברכת המזון לבד, אך חייבים לזמן ב'שלושה'.

אופנים שמוותר לברך בלא זימון בשלושה
א. אם אין אפשרות לזמן בשלושה, ונחוץ מאוד לצאת, כגון: אם יכול לבוא לידי הפסד ממון וכדומה, או לידי ביטול תורה, או מחמת בריאותו קשה עליו הישיבה עד הסוף - אזי אם שאר הסועדים עדיין לא גמרו לאכול, מותר לו לברך ביחיד. אבל אם כבר 'גמרו לאכול', אף שעדיין רוקדים

צו לעבן א
חיים טובים
02-50-90-567